

W. BIEGAŃSKIEGO · W · CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GNIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POŚWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRENUMERATY I OGŁOSZENIA przyjmują wszystkie katedry, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach prowincjonalnych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie w wyjątkach dni świątecznych od 8-10 wiecz. Rękopisów nadest. redakcja nie zwraca.

PRENUMERATA WYNOSE Reczale rb. 6, półrocznie rb. 3, kwartalnie rb. 1 k. 50, miesięcznie kop. 50, wraz z przesyłką pocztową lub odosobnieniem do domów. Zagranicą, za markami pocztowymi, dopłaca się miesięcznie kop. 40. Zmiana adresu kop. 20. Listów nieregularnych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz politywy jednoszpaltowy lub jego miejsce: Nadstanie k. 50, przed ostatnim k. 40, w tekstem. 3 kol. i nekrologi po kop. 25, na 4 kol. po kop. 18. Drobne ogłoszenia po kop. 3, w wyraz. Najtańsze ogłoszenie kop. 20. Ogłoszenia treści matrymonialnej o 50 proc. drożej. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agentury: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkuwie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

II Aleja Nr. 38. - Telef. Nr. 497.

TEATR „URANJA”

Dziś i dni następnych **Artydzielo sztuki kinematograficznej.**
I-sza SERJA w 6 OLBRYMICH CZĘSCIACH.

KLUCZE SZCZĘŚCIA

w 2-oh serjach, w 12-tu częściach długości 7,000 metrów podług okrzykanego romanu A. Wierbickiej. Inscenizacja tego obrazu wykonana pod osobistym kierunkiem powieściopisarki.

Początek przedstawień punktualnie o g. 5, 7 $\frac{1}{2}$, i 9 m. 45. Miejsca numerowane. Kasa otwarta codziennie od g. 12 do 11 po poł. od g. 4-sj. — Wejście tylko na początku przedstawień.

Ceny miejsc: 1 łoże 70 k., II łoże 55 k., krzes. 40 k., uczeń i dzieci do krzes. 23 k., Galeria 25 k., Dzieci 15 k.

Nad program: Na scenie: **LITERAT I AKTORKA** Zakonitka komedia przez Żółtawskiego w 1-ym akcie.

Teatr PARYSKI II ALEJA 19. TELEF. 343.

Program od wtorku 13 do piątku 16 Stycznia 1914 r. (włącznie)

Tygodnik Gaumont'a (z natury) | Prens w automacie (b. kom)

DWÓCH OJCÓW

Dramat w 4-oh częściach.

Na scenie pod artyst. kier. F. Stróżewskiego **PRAWO MIŁICZY** Dramat w 1 akcie Adolfa Neuwerta-Nowaczyńskiego.

TEATR „ODEON” KRZEMIŃSKIEGO II Aleja № 43. Najstarszy w Królestwie Telefon № 4-77.

Program od środy 14 do piątku 16 Stycznia 1914 roku (włącznie)

UCZTA PODCZAS BURZY

Dramat współczesny w 2 ca.

Prens przyjmują **metoda małżeństwa** komedia R.Prensa | **Dziennik Pathé — Kronika.**
BASSO człowiek-małpa (z natury kom.) | **Wulhan Kilaana, na wyspie Haiti** powieściopisarki

Nad program Tańce **„ONE STEP” i „TANGO”** w wykon. panny **MESSAL** i p. **REDO** z teatru Nowości w Warszawie

NA SCENIE pod artystycznym kierunkiem Wł. GŁOGERA **Nasza CYGANERJA** Humoreska w 1 ak. A.Sokolicz

A. DĘBICKI Geometra przyległy Teatralna 23 m. 14, parter Tel. 602. Wykonuje wszelkie roboty mierzalne.

Doktor PAWEŁ BRONIATOWSKI Częstochowa, Nowy-Rynek 3, Telefon 34. Choroby skórne, włosów płożowe, weneryczne i Kosmetyka lekarska. Przyjmuje od 9-12 rano i od 4-8 popoł. Panie od 3-4 popołudni. Stosuje wkładki do wazyfikowania **SALWARSANU** (BATA 608 i 614) badania krwi na syfilis.

Gabinety Lecznico-Dentystyczne **R. Filipowicza** II-ga Aleja N-r. 24, telefon 482. Przyjęcia: D. FILIPOWICZ od 10-1 i od 3-6 p.p. asyst. lek.-Dent. 9-1 i od 3-7 po połud.

Kaucjonowane biuro nauczycielskie Stanisławy Ligęzówny, Teatralna 26. Rekomenduje nauczycieli, nauczycielki froebianki, ochroniarki, bo ny. Biuro otwarte od 9 r. do 6 po poł.

Originalne Karmiańskiego **Farby Artystyczne** — otrzymać w wielkim wyborze — i Poleca: Skład Materiałów Aptecznych i farb **Wacława ORŁA** w Częstochowie, III Aleja 46.

Poza konkursem.

Malarz na konkurs maluje obrazy, Pisze poeta na turniej sonety, Dłutem ożywia rzeźbiarz zimne głązy I na piękności konkurs mkną kobiety...

Szczęściem zwle każde z nich uznanie [braci, A jednak prawda się gdzieindziej chowa

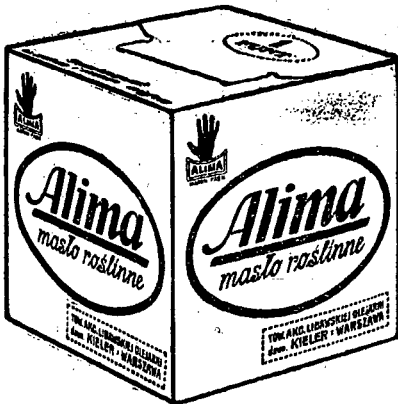
Poza konkursem laureaci. Szukają... szczęścia w konlaku Szustłowa

Chrześcijańska pracownia Czapki i Kapeluszy „POLONIA” Częstochowa, 2 Aleja №19, gdzie teatr Paryski. Poleca: czapki uniformowe, cywilne zimowe męskie po 45, 65, 95 i wyżej i dzieciinne po 25, 35, 45, 65 i wyżej oraz kapelusze różnych gatunków najnowszych fasonów po najniższych cenach,

DLA ZNAWCÓW wyróżniające się wytwornym smakiem **konlaki francuskie** **A. O. Meukowa & Co.** Poleca Skład wódek i win **K. Krakowieckiego** II-ga Aleja Nr. 24, telefon Nr. 253.

KAFLE I ROBOTY ZDUŃSKIE **L. NIEPRZECKI I S-ka** Teatralna № 34, Telefon № 321.

WAŻNE DLA DOMU I KUCHNI OLBRZYMIA OSZCZĘDNOŚĆ

ALIMA MASŁO

najlepsze roślinne do Smarowania chleba Pieczenia Smażenia Gotowania

SAMOCHODY

Sprzedaz samochodów nowych i używanych róż nych fabryk, jak również wynajem na jednę po miesiąc oszoia i sprężanie. Garaż Teatr. 58/60 tel. 34

Pierwszorzędny Zakład Artystyczny Rzeźbiarsko Kamieniarski - Sztukatorski WYKONYWA Rzeźby pomniki, roboty budowlane i kościelne. CENY PRZYSTĘPNE

KRUSZYŃSKI I PROSZOWSKI

Częstochowa Aleja 3-cia dom własny dzystuje od roku 1887. Telefon 2-60.

Fabryka posadzki cementowej na chodniki stopni mozażkowych oraz wszelkich wyrobów z cementu. CENY PRZYSTĘPNE

Teatr Paryski OPERETKA ŁÓDZKA

TYLKO CZTERY PRZEDSTAWIENIA

Bilety wcześniej nabywać można u Jackowskiego.

w Poniedziałek 19 stycznia 1914 r. „EZA“ operetka w 3 aktach Lehara.
we wtorek 20 stycznia 1914 r. „GRI GRI“ operetka w 3 aktach L'nciego
w środę 21 stycznia 1914 r. „Sufrazytki“ operetka w 3 aktach Gilberta
w czwartek „Targ na dziewczęta“, i „TANGO“

O przemysł polski.

Jedno z pism warszawskich umieściło szereg wywiadów o przemysłowcach łódzkich na temat: „Czy Łódź może być ostoją przemysłu polskiego“.

Z wywiadów tych wyciąga gazeta owa następujący wniosek:
„Z tych ogólnych uwag, jakie slyszeliśmy, można wnosić, że przemysł polski nawet w tak wysoce rozwiniętym ekonomicznie okręgu łódzkim może znaleźć pole do pracy produkcyjnej we wszystkich istniejących gałęziach przemysłu. Potrzeba na to tylko następujących warunków: 1) kapitałów, 2) znajomości rzeczy, 3) uzdolnionych pracowników i wreszcie 4) poważnego traktowania podjętej sprawy. Jak słusznie jeden z rozmówców naszych zaznaczył, przy zakładaniu fabryk i obsadzaniu stanowisk nie można uprawiać nepotyzmu. Nie można powierzać specjalnych stanowisk kuzynom niespecjalistom. Trzeba mieć na względzie nie stosunki rodzinne, nie tę lub inną protekcję, ale przede wszystkim ludzi gruntownie wyspecjalizowanych którym ma być powierzony dozór lub kierunek we wszystkich działach danej produkcji“.

Artykuł kończy się następującym zwrotem, skierowanym pod adresem wrystrakcji:
„Niech arystokracja nasza weźmie udział nietylko bierny, lecz i czynny w przemyśle polskim, t. j. niech tę dziedzinę traktuje nietylko jako kosztowną lokatę swych kapitałów, ale jako pole szerokie i bardzo ważne do pracy ekonomicznej, niech więc kształci się i specjalizuje, niech bierze bliższy, bezpośredni udział w przemyśle, niech osiada w ogniskach przemysłowych“.

Rzecz naturalna, wezwania pod adresem arystokracji pozostaną głosem wołającego na puszczy. Trzeba nie mieć najmniejszego wyobrażenia o społecznym gruncie, z jakiego wyrosła arystokracja nasza, aby przypuszczać, że tę do gruntu wyrodniałą warstwę narodu można nakłonić do zajęcia się handlem i przemysłem.
Natomiast apel do ogółu społeczeństwa, by baczeniejszą uwagę zwróciło na wrogi polskości charakter przemysłu łódzkiego, byłby bardzo na miejscu.

Istotnie—fabrykanci łódzcy, przezwadnie niemiecy, manifestują na każdym kroku swą wrogosć w stosunku do reszty kraju, wrogosć ta ujawnia się na każdym kroku. Oto kilka przykładów:
Przed kilkoma laty rząd zgodził się na przekazanie samym zainteresowanym, t. j. przemysłowcom, nadzoru nad kotłami parowymi, powstały też Stow. dla nadzoru nad kotłami parowymi w poszczególnych okręgach przemysłowych, powstało także Stow. i dla Królestwa Polskiego z siedzibą w Warszawie.

Zdawałoby się—nadzór nad kotłami parowymi nie zostawia wcale miejsca na politykę, a jednak...
A jednak fabrykanci łódzcy wciąż czynią starania (dotychczas bezskuteczne) by pozwolono im utworzyć specjalne Stow. dla nadzoru nad kotłami w Łodzi.

Inny przykład: na mocy prawa z d. 6 lipca 1912 r. powstać mają w poszczególnych okręgach przemysłowych Stow. ubezpieczenia robotników od wypadków niezszczęśliwych w oparciu na zasadzie wzajemności organizacyjnych fabrykantów.

W Królestwie Pol. niemożna powstać na jedno takie Stow. z siedzibą w Warszawie. Cóż prz. myśleć o w naszego kraju zgodzić się na tę centralizującą politykę dla samej rzeczy, nie zgadzają się tylko przemysłowcy

Zatwierdzone przez Ministerjum Przemysłu i Handlu

KURSY HANDLOWE

W. Nassalskiego w Częstochowie.

pięciodziesiąt dni ob. jga plei. Wykłady rozpoczną się 4 Lutego 1914 r.

Zapisy przyjmuje i informacji udziela kancelarja kursów, ul. Teatralna № 14, w dni powszednie od 5 1/2 do 7 w., w niedzielę i święta od 3 1/2 do 4 1/2 po południu.

Na żądanie kancelarja kursów wysyła program.

łódzcy, którzy wystąpili nawet w swoim czasie ze specjalnem podaniem do władz petersburskich o pozwolenie na utworzenie w Łodzi specjalnego tow. ubezpieczeniowego i to żądanie zostało odrzucone. Jednak wytrwali fabrykanci łódzcy starają się na każdym kroku podkreślić swój wrogi stosunek względem reszty kraju, w którym się bogacą.

Byłoby też rzeczą bardzo pożądaną, by w Łodzi powstały wielkie zakłady przemysłowe, w których polskie byłyby nietylko ręce robocze lecz i kierownictwo oraz kapitały.

Nie jest to rzeczą łatwą; przemysł łódzki, zajmujący produkując nietylko w przemyśle naszego kraju, skupiony jest w silnych rękach, konkurencja z niemi, a choćby tylko współistnienie możliwe byłoby tylko dla równie wielkich kapitałów, jednakże gdyby przesyłać nasze lokeważone przez przemysł dotychczas drobne oszczędności, lokowane w pożyczkach lub kasach oszczędności, zebrałby się nie jeden milion, który i pośrednio i bezpośrednio przyniosłoby o wiele więcej pożytku niż obecnie.

Łódź może się stać ostoją przemysłu polskiego, ale nie przez kapitały arystokracji, która woli lokaty w Angielskim banku na 1 pre., lecz przez wciągnięcie do przemysłu drobnych oszczędności, których mamy bardzo wiele.

K. P.

Gwałtu!

(W sprawie wyhodźstwa na Saksy)

Różne hasła slyszymy, — jedne przebrzmiewają bez echa, inne wywołują ironiczne wzruszenie ramion, inne zaś osiągną skuteczną postać, jak np. „Swój do swego“.

Na rozniekłym gruncie naszej moralności polskiej rozdzielić się perz, który zachwałcił uczciwość kobiety polskiej. Pasorzyt ten zamienił serce kobiety na nieuczciwy ugor, na którym pasają się i bulają rozmaite trutnie, trzmielce i baki i ssa soki uczciwości z serc dziewczycy.

Gwałtu Matki i ojcowie gdzie jesteście? Czy wy śpicie i nie nie widzicie?

Myśle o dziewczętach, wyjeżdżających do Prus na „roboty“.

Matki i wy uczciwe dziewczęta, weźcie za sznur dzwonu alarmowego i dzwonicie tak długo, aż usłyszycie was nawet ostatnia lajdaczka!

I wy, panowie, którzy piszecie w gazetach, i wy kapłani, którzy kluczącie duszami naszymi, i wy szlachetne panie, które pojmujecie całą groźbę złego, i wy wszyscy, którymi dobro ziemi naszej polskiej leży na sercu, piszcie, uczcie, wołajcie, proście, radzicie—ratujcie! Ach, wy nie wiecie poco nasze dziewczęta polskie jeżdżą do Prus! Wy nie wiecie jakimi one wracają do domu...
Czyńcie, aby młodym, niezamężnym niewolno było jeździć „na roboty“ do Prus!

Pójdźcie do wsi i przyjrzyjcie się dziewczętom: ani to nasze polskie dziewczęta, ani to gosodyni domy, ani to materjal na żonę lub matkę. Najpiękniejsza ozdoba dziewczę polskiej szlachoty i w-tyd zostały w Prusach, a uczciwość i niewinność! Już 14-letnia „młoda“ tam kawa le ó w. Rodzice pobażliwie spoglądają na nie-

winne wybrki swych córek, gdyż one zwykle najwięcej marek przywożą. Jeżeli się zdarzy, że jakiś naiwny nieobierzbas czeni się z taką skądinąd posażną panną, to ile potem dramatów i żalów?

Oto autentyczny przykład:
Taka panna miała już uciulanych 200 rubli i krowę; szukają dla niej chłopca. Okazało się, że po trzech miesiącach pozycia małżeńskiego młodzi wyprawili chrzciny. Rozżalony mąż woła teraz o pomstę do Boga.

Gdy się weźmie pod uwagę, że corocznie do Prus wyjeżdża kilkanaście tysięcy dziewcząt polskich, i że 90 proc. wraca zepsutych moralnie, to czyż należy się zdziwić, że ohyda z przerażającą szybkością ogarnia cały nasz lud wiejski? I czyż jaż w tem wina? Zapewne nie tych, którzy posyłają dzieci swe do Prus. Wina to całego społeczeństwa polskiego, które winno drogą legalną wyjednać prawo, zakazujące dzieżczatom bez rodziców wyjeżdżać do Prus.

Więc zaci i szlachetni panowie i panie, póki czas, póki nie rozpocznie się przelot na Saksy, na gwałt ratujcie!

Nauczyciel M. O.
Częstochowa 9 stycznia 1914 r.

Wyjaśnienie

dla właścicieli domów o podwójnej deklaracji o lokatorach.

Zawiadomienie f. nr. 3 (art. 20 instr.) winno być złożone przed 20 stycznia 1914 roku w Magistracie, w Banku Państwa, w Kom. miejskiej. W rubryce 1 zawiadomienia winien być wymieniony nr. mieszkania (według ksiązek domowych), a jeśli mieszkanie wynajęte ze sklepu lub warsztatem—należy zaznaczyć w 1 rubryce „lokator łącznie ze sklepem“. W rubryce 6 należy wymienić cenę mieszkania nad linją, o sklepie pod linją np. miesz. 200 rb.

sklep 200 rb.
W rubryce 2. prócz nazwiska i imienia należy wymienić a) imię (np. (ostezstwo) i b) rodzaj zajęcia (np. fabrykant, kupiec, urzędnik itd.) Jeżeli się jest krewnym wł. domu—dodać, że „krewny“.

W rubryce 3 należy wymienić liczbę pokoi, w rubryce 4 — liczbę przedpokoi i kuchni, w ten sposób przedpokoi 1

kuchen 1,

W rubryce 6 —liczbę okien w całym mieszkaniu (oświetlenia i opatu wymieniane nie trzeba).

W rubryce 6 ma być oznaczona skala opłaty za mieszkanie a) z podziałem, jeśli część przypada za mieszkanie, część zaś za sklep lub warsztat, jak następuje:

miesz. np. 200 rb.

sklep np. 300 rb.

i b) bez podziału, jeśli mieszkanie wynajęte ze stajnią, oborą, ogrodem itp.

W rubryce 7 należy wykazać przybliżoną wysokość czynszu, kiedy mieszkanie zostało wynajęte przez właściciela domu oraz oddane gratisowo. Należy też dodać dlaczego mieszkanie dane jest bezpłatnie np.

300 rb. 200 rb.

400 rb. gosp. domu 200 rb. wspólni.

sukcesor, rodzina wł. itp.

Jeśli kto wynajmuje od gospodarza (przypuszczalnie za 400 rb) mieszkanie i odnajmuje jeden, dwa itd. pokoje sublokatorom, to sublokatorów nie wymienia się, lecz w rubryce 2 wymienia się nazwisko właściciela mieszkania a w rubryce 6 zaznacza się całkowitą sumę czynszową za mieszkanie np. 400 rb., nie obliczając części lokalu zajmowanego przez sublokatora.

Zawiadomienia winno być przesłane od tych domów właścicieli, którzy w przeszłym roku je przedstawiali i 2) od tych którzy posiadają choćby jeden lokal za 80 rb. Wówczas w zawiadomieniu należy wymienić wszystkie lokale nawet poniżej 80 rubli.

Za niedoreczenie w swoim czasie, do 20 bm. włącznie, zawiadomienia powyższego oraz za niewypelnienie wszystkich rubryk winni będą na mocy art. 767 karani pieniężnie do wysokości 60 rb. Za nieprawniwyższ wykaz lokali i pobieranego czynszu, zgodnie z cz. 767 art. grozi kara do 300 rubli.

W rubryce 8 należy zaznaczyć lokale oddane gratisowo osobom, pozostającym na służbie państwowej, wyszczególniając roczną cenę oraz stałe wstawające podwyżki.

TELEGRAMY.

Rozgrzeszenie.

Poznań 15. — Dziś wszystkie dzienniki zamieszczyły w imieniu redakcji oświadczenie następujące: „Mając zapewnienie, że czynnik, skoncentrowane dokoła Bazaru polskiego, nie lekceważą sobie opinii publicznej, która ujawniła się z okazji znanych zajęć sierpniowych i w nadziei, że w przyszłości nie dojdzie do rozdziewiętyle niebezpiecznego dla społeczeństwa polskiego, oświadczyliśmy niniejszem, że uważamy zatarg z Bazarem za ukończony i stosunek nasz do niego oparty znowu na dawnych podstawach“.

150.000 ofiar.

London 15. Katastrofa wulkaniczna w Japonii przedstawia się strasznie. Jak z Tokio donoszą, wulkan Sakurazima zapalił się pod ziemię. Wybuchy ustały. Miasto Kagusima pokryte jest warstwą lawy grubości 15 ctm. Według przypuszczeń obliczeń, ofiarą katastrofy padło około 150 tysięcy osób.

Łaska królewaska.

Madryt 15. Pulkownik Labrador skazany na 6 miesięcy więzienia, został dekretem królewskim ulaskawiony, co w łobach liberalnych wywołało wielkie zadowolenie.

Bunt więźniów.

Paryż 15. W więzieniu wojskowym w Lille wybuchł wczoraj bunt 70 więźniów z ogólnej liczby 180 wybiegło na dziedziniec i powybiłoby wszystkie szyby. Dopiero przy użyciu siłkawek udało się zbuntowanych uspokoić.

Sąd nad ośkowcami.

Rzym 15. „Tribuna“ donosi z Valony, że wyrok na spiskowców, którzy dokonali zamachu stanu na rzeź Izabela paży, spóździany jest dzisiaj.

Zaginiony testament.

Rzym 15. Przez cały dzień wczorajysz przeszukiwano szczegółowo bibliotekę watykańską w celu odnalezienia testamentu kardynała Rampelli. Poszukiwania nie dały żadnego wyniku.

Finasco francuskie.

Wiedeń 15. Z sprawozdania dzienników dzisiejszych odnosi się wrażenie, że Percival doznał w Wiedniu bardzo chłodnego przyjęcia.

Warcuskie.

Wiedeń 15. Dniostwo „Neue Presse“ na podstawie informacji z

kół parlamentarnych potwierdza wiadomość, że rokowania polsko-ruskie bliższe są pomyślnego ukończenia.

Wiedeń 15. „Polsische Cor resp.“ donosi, że marszałek Gólurowski na życzenie kół miarodajnych zdecydował się przyjąć pośrednictwo w rokowaniach polsko-ruskich. Na dzisiaj zwołana została do Lwowa konferencja przywódców polskich stronnictw sejmowych. Przewodniczącą jej będzie marszałek Gólurowski.

Królestwo Hanowerskie.
Berlin 15. Hanowerscy posłowie do parlamentu wydali odezwe protestującą przeciwko wywodom prezesa ministrów pruskich Bethmana Hollwega na posiedzeniu pruskiej Izby panów w dniu 13 bm. Odezwa oświadcza, że żaden z członków domu brunszwicko hanowerskiego nie zrzekł się praw swoich do Hanoweru. Stronnictwo welfickie stać będzie w dalszym ciągu na dotychczasowym stanowisku swym, odpiera jednak energicznie zarzuty, jakoby działało na szkodę państwa niemieckiego. Stronnictwo welfickie nie było nigdy wrogiem państwa niemieckiego i walczyło tylko o słusze prawa.

Flotyja d a Grecji.
Kilona 15. Przybyło tu w drodze do Grecji 6 nowych torpedowców, wybudowanych w warsztatach angielskich.

Naciąg mocarstw.
Wiedeń 15. Jeden z austriackich okrętów wojennych znajduje się w drodze z Brindisi do Valony. O ile by tego zaszła potrzeba, inne mocarstwa wysłały również okręty swoje na wody albańskie.

Z Zawiercia.

(Koresp. własna „Gońca Czesł.”)
Z karnawalu.

Zapowiedziane bałe w dn. 10 bm. odbyły się z wielkim powodzeniem. Natlicznie jednak był reprezentowany bal pracowników szklarni, gdzie do kontredansu stanęło 76 par. Tańce prowadzili pp. Br. Grabiański b. poseł do Dumy i J. Reszke. Bawiono się odczocho do 7 rano. Zasluguja na pochwały przekaski i potrawy z kuchni „Lutni” i zasługa pod tym względem przypada nowemu dzierżawcy, zawodowemu kucharzowi.

Informacje „Iskry”.
 W nr. 7 „Iskry” wosnowieckiej ogłoszono, że przydałaby się w Zawierciu rysownicza bafta, gdy tymczasem są u nas trzy panny specjalistki które świetnie haftują, dając właśnie wzory i rysunki, a mianowicie p. Janina Stoczkiewiczówna, ul. Piłkiewicza, ul. siostry Grudzińskiej, ul. Towarowa, dom Seina.

Hurtownia kupców-chrześcjan.

W sobotnim z dn. 11 b. m. n-rze „Iskry” jakiś przygodny korespondent ubolewa, że zawiązane od niedawna Stowarzyszenie kupców-chrześcjan zwieglę „Hurtownię”, co jest wierutnem kłamstwem, gdyż „hurtownia” w dalszym ciągu funkcjonuje i mieści się przy ul. Błonowskiej w domu Domagaly. Wkłady członkowskie zwiększyły się znacznie. Nadto wpływają stale wkłady osób postronnych, tak, że wkrótce „hurtownia” będzie mogła pociąć w kurs wszystkie działy.

W tejże „Iskrze” była swego czasu wzmianka, że brak u nas w kraju fabryki zetrzasków do sukien damskich, a tymczasem fabryka taka egzystuje pod Warszawą, w Nowo-Mińsku, p. Kosteckiego — polaka i cieszy się powodzeniem.

Mróz i drożyna węgla.
 Od paru dni mróz dochodzi do 16 stopni, wskutek czego składy węgla podwyższyły cenę węgla o 10 kop. na koreu.

Peżer.
 W poniedziałek o g. 12 w południe powstał pożar w domu nr. 15 przy ul. Marszałkowskiej. Przybyła straż szklarni ogień umiejscowiła. Straty nieznaczne. I u x.

Wystawa Sztuk Pięknych
 w Częstochowie, Teatralna N-r. 11, otwarta codziennie od g. 11 do zmlerachu, w sobotę niedzielę i święta do g. 8 wieczorem

Z Dąbrowy.

(Kor. własna „Gońca Cz.”)
Brak wody i straży ogniowej.

W Dąbrowie uczuwa się wielki brak wody zdatnej do użytku. Studnie prywatne są osuszone przez miejscowe kopalnie. Brak również w Dąbrowie stałej straży ogniowej, przez co mieszkańcy narażeni są na klęski pożarne. Należałoby więc aby mieszkańcy Dąbrowy i zakłady przemysłowe pomyślały nareszcie o tej pożytecznej instytucji.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Dziś Marcelego
 Jutro Antoniego, Opata
 Wschód słońca 8. 6 — Zachód słońca 4. 14
 Długość dnia 8. 8 — Przybyło dnia 34 m
Wiadomości historyczne.
 1693 Pierwsze przybycie króla Augusta II do Warszawy.
 1793 Wkroczenie Wojsk Pruskich do Wielkopolski
 1702 Komisja z prymasem M'chałem Radziejowskim układa zgodę z Sapiechami.

Dzisiejsze zebranie radnych miasta

Dziś odbędzie się tygodniowe zebranie radnych miasta.

Ze St. w. Handlowców.

W niedzielę 18 stycznia o g. 12 w poł. odbędzie się w Warszawie poświęcenie własnego nowego gmachu Towarzystwa Wzajemnej Pomocy Pracowników Handlowych i Przemysłowych m. Warszawy, jak również i śniadanie inauguracyjne, na które otrzymano zaproszenia niemal wszystkie spokrewnione instytucje, a między niemi i nasze częstochowskie Stowarzyszenie Handlowców, które będzie reprezentowane przez sekretarza i członka Zarządu p. Zygmunta Tarnowskiego. My zaś, z powodu tej uroczystości zasyłamy serdeczne życzenia dalszego tak świetnego rozwoju Towarzystwa.

Podwiceńców i Kupców Polskich.

W niedzielę 25 bm. w Stow. Kupców Polskich odbędzie się czarna kawa w połączeniu z kabaretem artystycznym, którego kierunkiem powierzono znanemu częstochowiowi reżyserowi p. W. Kosiniemu.

Bal p. nięsko-kawalerski.

W sobotę 24 bm. w salonach hotelu Angielskiego odbędzie się zabawa tancezna, pod powyższą nazwą. Zabawa urządzona staraniem grona panien i kawalerów od kilku lat cieszy się opinią udanych. Jest więc nadzieja, że i w roku bieżącym ten tradycyjny niemal bal powiedzie się również dobrze.

Muzyka Różewicza z Warszawy jest niemałą atrakcją, która ścięga młodzież nawet pozamiejscową. O ile nam wiadomo bal ten wzbudza duże zainteresowanie w mieście i okolicy. Nadobne gosposie balu oraz gospodarze, nazwiska których niebawem ujawnimi, dokładają starań i zabiegów, by zabawa wypadła jaknajlepiej.

Zebranie szewców.

W poniedziałek 19 b. m. o g. 6 w. w Magistracie częstoch. odbędzie się kwartalne zebranie majstrów cechu szewskiego. Na zebraniu tem będzie szczegółowo omawiana sprawa posyłania terminatorów na kursy rzemieślnicze oraz będą dokonane zapisy do cechu, wyzwolony i zapisy uczniów na praktykę. Kandydaci na terminatorów winni zgłosić się na zebranie z rodzicami i obowiązani są posłać przy sobie legitymacje. Zwracamy też uwagę rodziców i wychowawców, iż należy zapisywać uczniów tylko do majstrów cechowych.

Z „Dźwigni”.

Prosimy jesteśmy o nadmienienie, że na niedzielnym zebraniu członków Stow. rękodzielników „Dźwignia Częstochowska” z powodu małej liczby obecnych wybory nowego Zarządu nie

W sobotę 17 stycznia r. b. o godzinie 8 rano w kościele im. Maryi, jako w pierwszą rocznicę śmierci odprawione zostanie żałobne nabożeństwo za spokój duszy

ś. i p.

Stanisława Malinowskiego

doszły do skutku. Następnie zebranie oraz wybory odbędą się w niedzielę 8 lutego.

Zebranie „Wiedzy”.

Dowiadujemy się, iż niebawem odbędzie się doroczne zebranie członków Tow. Szerzenia Wiedzy. Oto porządek dziennego zebrania: Wybór przewodniczącego walnego zebrania, sprawozdanie za rok ubiegły, wybór zarządu na rok i wolne wnioski.

„Król śnieżków”.

Niedzielną zabawą dziecięcą p. n. „Król śnieżków” zapowiada się nader oryginalnie. W wielkiej sali „Lutni” wzniesiono dla pary „królewskiej” wspaniały tron, według pomysłu p. Jarosza. Cała sala zamieni się na białą grocie lodową, oświetloną setkami barwnych lampionów. Działwa otrzyma piękne emblematy zimy w postaci śnieżnych trójkątów.

Pozostaje prace przygotowawcze są na ukończeniu.

Mrozy.

Zima rozszroziła się nie na żarty. Nocy ubiegłej termometr wskazywał 16 stopni poniżej zera. Z tej też racji cena węgla znacznie wzrosła.

Ostatnie biuletyny obserwatorjum Mikołajewskiego przepowiadają na czas dłuższy silne mrozy przy nader wysokim stanie barometru. Notowana w chwili obecnej temperatura w Królestwie spadnie prawie w dwójnasób. Większych opadów śnieżnych obserwatorjum nie przewiduje.

Odznaczenie.

Dowiadujemy się, że prokurator piotrkowski sądu okręgowego, Łanysz, nagrodzony został orderem św. Włodzimierza 4 klasy.

„Gwiazda Betleemska” w „Ognisku”.

W nadchodzącą niedzielę 18 b. m. w sali „Ogniska” Robotniczego odegrana zostanie „Jasełka”. Ci, którzy jeszcze ich nie widzieli niech pośpieszą, gdyż zasługują one ze wszelkich miar na uwagę. Postaci Lirnika, Dziewczyny i Proroków, tudzież ich jasnowidzenia wzbudzają w duszy słuchacza rzewne a potężne, oświecone nadzieją uczucia. Królowie nie pomni na swe dostojęństwo każę „burzyć cyrki, pałace, bratać się z pastuszkami — iść między apostoły” gdyż „wszelka mądrość światowa — to błęch i uluda”. Dialog Natana i Phasaela poucza nas o prawdziwym szczęściu człowieka i wskazuje gdzie go szukać.

W II akcie znajdują się spiewy ilustrujące stan psychiczny Heroda i zarazem grożące mu kara. To nam przypomina teatr grecki, w którym cierpienia bohatera ilustruje chór. Możemy jeszcze raz powtórzyć, iż widowisko to zasługuje na uwagę.

Miejmy nadzieję, iż inteligentna publiczność pośpieszy do sympatycznej zawsze sali „Ogniska”.

Z Tow. Opieki nad zwierzętami.

Wczoraj Opiekun 2-go Częstochowskiego rewiru Tow. Opieki nad zwierzętami zatrzymał i opieczętował (do czasu wyleczenia) dwa konie, z tych jeden dorozkarczka № 83 Kaopra Raka, jest kulawy, a drugi z raną pod chomontem, należy do Józka Majorka z ul. Teatralnej.

Śmierć z mrozu.

Donoszą nam, że we wsi Brzeziny Wielkie w zagajniku znaleziono zmarnięte zwłoki mieszkańca tejże wsi Markowskiego.

Po sprawie Ronikiera.

Motywy wyroku w sprawie Bohdana Ronikiera i Polksza Zawadzkiego ogłoszone będą przez izbę dopiero 14 lutego r. b.

Od tego dnia skazani będą mieli dwa tygodnie czasu na założenie ka-

Sprawa przesłana zostanie do Senatu nie przedtę niż w marcu. Jeżeli wziąć pod uwagę obrzými materiał sprawy, przypuszczać można, że na wokandyie senatu sprawa znajdzie się dopiero w lecie, w razie zaś skasowania wyroku przez senat, ponownie rozpoznanie sprawy przez izbę sądowną nastąpić może dopiero na jesieni roku bież.

Łcha sprawy 23.

W osądzonej niedawno przez piotrkowski sąd okręgowy sprawie 23 osob, oskarżonych o udział w fałszowaniu weksli obywatela Rogowskiego ogłoszono motywy. Wszyscy skazani apelują.

O policję bankową.

Wczoraj przed południem w Częstochowskim oddziale Banku Handlowego odbyło się zebranie w sprawie utzymywania policji fabrycznej, strażącej banku. Na zebraniu tem były obecne miejscowe władze administracyjne z naczelnikiem powiatu p. Stecutą na czele.

Ofiara mrozu.

Wczoraj wieczorem około g. 8 pod domem № 42 w Alei 2 podniesiono 91-letnią staruszkę Martę Snopińską, która, gdyby nie zwrócona na nią uwaga litoskiego przechodnia, a potem ościwego, nie obudziłaby się z omłdienia w jakie wpadła wskutek osłabienia i mrozu.

Odpowiedzialność za towar.

Główny zarząd kolejowy wyjaśnił zarządom kolejowym, że za towary, przybyłe na stację obiorczą i nie wykupione w terminie, a podlegające częściowemu zepsuciu lub uszkodzeniu z powodu wilgoci w magazynach i składach towarowych, żadne odszkodowania strat od kolei odbiorcy nie przysługują. Towary takie, wysłane za zaliczeniem, powinny być w dokumentach specjalnie odnotowane.

Zmarznęte jaja.

W zimie zdarza się czasem, że niektóre kury zamiast w kurniku obiorą sobie miejsce do znoszenia jaj poza obrobem kurnika. W czasie ostrzejszych mrozów takie jaja łatwo zamarzają. Tak samo może się zdarzyć i przy wysycie jaj, gdyby były niedostatecznie opakowane. Pomimo zamarznięcia jaja mogą być przydatne do użytku, ale musi się je zaraz włożyć do zimnej wody studziennej, a wyciągnie ona z nich mróz i będą przydatne na kuchnię.

Kradzieże.

Niewykryci na razie sprawcy z mieszkania p. Heleny Stanisławskiej (Teatralna 31) skradli 11 rb. 48 kop. W zakładzie fryzjerskim Salomona Kifera przy ul. Ogrodowej nr. 67, skradziono 10 par wosów, perukę i warkocz damski, wartości 5 rb.

Leczenie hemoroidów.

W celu racjonalnego, szybkiego oraz bezbolesnego wyleczenia

HEMOROIDÓW
 należy stosować tylko czopki

Rektosan
 środek uznany przez powagi lekarskie.

Ządać w aptekach i składach aptecznych.
Cena pudełeczka i rb. 50 k.

Representant: Towarzystwo Chemikol
 Warszawa, tel. 17-94.

PIENIĄŻA PŁOCCI.

do zbadania czarów, tajemnic nieznanym czynników, osięgająca zdumiewających wiadomości, niezwykłych zdolności i wszechwładnej siły, do rozwijania niezręczności, przesłani i przyszłości, snów, duchów nieśli i sekretów, zdradza szczęście, bogactwa, honor, sławę, powodzenia w towarystwie i zwycięstwa w miłości. Wskazywanie błędów. Adr. Warszawa Włocławek, wrocł. 2022. poczt. 104 M. 2022

Prosimy o Uregulowanie Prenumeraty.

Humor i Satyra.

Skutki zapatrzenia się matki.

— Dlaczego to pani synek taki zawadka, ciągle bije kolegę?
— Och to nie jego wina! to ja, powiem panu profesorowi, w swoim czasie zapatrzyłam się na... zegar.

Trudne do uwierzenia.

Córka moja ukończyła wyższy zakład naukowy i widać teraz biegle siedmioma językami.

Między kolegami.

— Podobno siedziałś dwa lata w kryminalo za zdefraudowanie dziesięciu tysięcy rubli...
— Mylisz się, mój drogi! Po pierwsze siedziałem trzy lata, nie dwa, po drugie nie było dziesięć tysięcy, ale piętnaście tysięcy.

W sądzie.

— Dlaczego podałaś fałszywe nazwisko, gdy cię aresztowano przy kradzieży?
— Nie chciałam, panie sędzio, narażać na hanbę mego dobrego nazwiska!.

To możliwe.

Sędzia. — Twierdziłś pan za tem, że ci ukradziono chustkę?
Skarżący. — Tak, panie sędzio, najlepszym dowodem, że ta chustka zupełnie taka jak moja.
Sędzia. — To żaden dowód. Ja także mam podobną.
Skarżący. — To bardzo możliwe, panie sędzio. Bo mi brakuje dwóch własnici.

Sumienny.

— Dokąd tak spieszysz?
— Nie zatrzymuj mnie, idę na pogrzeb

mojego prympupa, a on nie znosi niepunktualności.

Zastępca.

Doktor (do służącego):
— Nie był tu kto w mojej nieobecności?
Służący. — Był jakiś pan, mówił, że ma coś na wątrobia. Na razie zakazałam mu pic piwa!

Ziemiańskie, zakładające na polach i w lasach karmniki dla dziczyzny.

81) STEFAN GORKA.

SZTUKA ZDOBYCIA MAJATKU.

(Ciąg dalszy).

W r. 1867 połączyły się firmy: William Rockefeller i Spółka, Rockefeller i Andrews, Rockefeller i Spółka Harkness oraz Flagler, w jedną firmę Rockefeller, Andrews i Flagler.

Powodem do utworzenia tej nowej firmy było życzenie, by zjednoczyć nasze doświadczenie i nasz kapitał i stworzyć w ten sposób wspólne towarzystwo na szerokich podstawach, mogące pracować oszczędnie i skutecznie, niż kilka mniejszych, osobobnych towarzystw. Skłoniliśmy do złączenia się z nami także inno jeszcze firmy i w ten sposób doszła do skutku organizacja nazwana „Standard Oil Company”, z kapitałem miliona dolarów.

Z biegiem czasu okazało się, iż jeszcze więcej kapitału nam potrzebna. Znaleźliśmy ludzi skłonnych do powierzenia nam swych pieniędzy i podnieśliśmy nasz kapitał do 2 i pół miliona dolarów. Z rozwojem naszego przedsiębiorstwa i ze zdobywaniem dalszych rynków zbytu tak u nas, jak i zagranicą, przybyło nam więcej jeszcze uczestników kapitał wzrastał

coraz bardziej i trzeba było zakładać nowe filje. Celem naszym był zawsze taki rozwój przedsiębiorstwa, byśmy mogli dostarczyć najlepszych produktów naftowych i po najtańszych cenach.

Sądze, iż powodzenie towarzystwa „Standard Oil Company”, zawdzięczamy jego rozumnemu postępowaniu, którego istotą było rozszerzanie swego działania przez stałe ulepszenia wyrobów i ich taniość. Nie wahałiśmy się ponieść największych kosztów, by przyjąć w posiadania najlepszych i najsukcesywniejszych sposobów fabrykacji. Wyszukiwaliśmy najlepszych urzędników i najzdolniejszych robotników, płacąc ich usługi najwyżej. Nie osiagaliśmy się z usuwaniem starych maszyn oraz urządzeń, by sprawić lepsze i nowsze.

Zakładaliśmy nasze rafinerje tylko w tych punktach, skąd mogliśmy najkorzystniej zaopatrywać rynki zbytu. Szukaliśmy i znaleźliśmy odbiorców nie tylko na główne wyroby, to jest benzynę i naftę, lecz także na produkty uboczne, jak lignoim, oleje smarowe i parafinę. Nie baliśmy się żadnych wydatków, by je wprowadzić i zdobyć odbiorców na wszystkich, nawet najodleglejszych targach świata. Miljony dolarów poszły jedynie na to, by tanio rozprowadzać naftę rurociągami, wozami cysternowymi i statkami odpowiednimi. Zbudowaliśmy zbiorniki we wszystkich wielkich

stacjach węzłowych, by uczynić tańszem przechowanie i dostarczanie nafty.

Myśmy wierzyli w przeszłość amerykańskiej nafty, wyłożyliśmy olbrzymie sumy, by ją uczynić tem, czem jest dzisiaj. Dzięki temu amerykańska nafta wytrzymała współzawodnictwo na rynkach świata z naftą rosyjską.

Towarzystwo nasze nie prowadziło nigdy odrębnych spekulacji, któreby wychodziły poza oznaczony zakres naszych czynności. Ograniczaliśmy się do udoskonalenia naszej własnej organizacji, co już było olbrzymim zadaniem. Myśmy naszych ludzi wychowali sobie sami, uprawiając wielu z nich już od młodości. Dbaliśmy o to, by wzbudzić w nich przywiązanie i umiłowanie pracy zawodowej, przez otwarcie każdemu z nich szerokiego pola działania. Dawaliśmy im sposobność do kupowania udziałów w naszej firmie i sami wspieraliśmy finansowo ich usiłowania w tym kierunku.

Zgadaliśmy się na to chętnie, iżby synowie naszych dawnych współpracowników brali udział w obradach zarządu, przez co budziliśmy w nich poczucie odpowiedzialności za rozwój przedsiębiorstwa. Moge zatem z dumą powiedzieć: „Standard Oil Company” było, od pierwszej chwili swego założenia, niezmiernie szcześli-

wem zjednoczeniem zdolnych i pracowitych ludzi.

Gdy rozważam, jakie czynniki złożyły się na to, iż obecnie „Standard Oil Company” ma opinię bardzo bogatego i dającego duże zyski towarzystwa, to widzę, iż główną przyczyną jest naturalny przyrost wartości wszystkich przedmiotów, posiadanych przez Towarzystwo. Dawniej zbudowane rurociągi były tańsze o 50 procent od kosztów, któreby trzeba ponieść dzisiaj. Wielką część terenów naftowych zakupiliśmy wówczas po cenach zwyczajnych gruntów. Później dopiero wykazały one swe bogactwo naftowe. Olbrzymie ilości samej ropy naftowej, zakupywanej przez towarzystwo, miały wartość stosunkowo niską, a nabierały wysokiej wartości w rękach naszych gdyśmy je przerobili w rafinerjach i wyzyskali także uboczne produkty, używane dawniej za bezwartościowe. Zbudowania portowe, potrzebne dla składów i ładowni, kupowaliśmy tanio, a doprowadzaliśmy do znacznej wartości, przez nowe budowy i rozszerzenia. Nabyliśmy także przestrzenie gruntów niezabudowanych, a położonych w pobliżu wielkich ośrodków przemysłu. Myśmy tam założyli rafinerje, a przez to, bardzo znacznie podniosła się wartość nie tylko naszych posiadłości leżących także i sąsiadnych.

(d. c. n.)

DOM ARNDLOWY
ZDZISŁAW KYLSKI
GOSPODARZ
KRAKÓW, UL. WILKOZEWSKA 20
TELEFON 33

Orkiestry i Pianina
Automatyczne
cęgiarowe, sprężynowe i elektryczne
Stale na składzie.

Do kancelarii
przy fabr. fabryce potrzebny młoty czołwik władający językiem polskim i niemieckim do poratkowych robót biurowych. Oferty składać Skrzynka postowa 26 —

Sklep
spółczywo tanio sprzedam Rynek Wieluński 45. 129.—

Różne
mieszkania zaraz do wynajęcia Teatralna 44.—

Pokój
z kuchnią do wynajęcia od zaraz Wiodomości Zielona Nr. 18. 019.—

Potrzebna
inteligentna panna do prowadzenia interesu handlowego. Oferty z kopjami świadectw do Administracji Gołca na P. H. 114.—

Zginął bilet
wojskowy wydany przez 12 pułk piechoty na nazwisko Jasnego Leszczuka i paszport wydany przez gm. Krzypice na nazwisko Katarzyny Tyłkowskiej 122.—

Zginął
paszport wydany przez magistrat m. Częstochowy na imię Ludwika Kotoliego. 110.—

Miód
funt 25 kop. na pudę taniej w składzie obratów Dąbrowskiego 3 Alaja 78 86

Nowo-otworzona
restauracja drugorzędna przy ulicy Stradomskiej Nr. 40. Kuchnia prowadzona wzorowo. Wieczorem od godziny 8 orkiestra. Obiady po 35 kop. dwa razy tygodniowo flaki co wartki i niedziela. Polecają się Szanownej publiczności pozostałe z roztaniem Michał T. H. 112

Mebie
stoły, krzesła, biurka, lustra, toalety, kredensy, szafy, biel żniarki otomany, szafki, wózków własny i Alaja 12 Gliński Pianino używane, tanio do sprzedania

Potrzebny
fachowiec do pudełek i gile Sosnowiec Srodulca Nr. 16. 109.—

Pianina
do wynajęcia od zaraz Wiodomości Zielona Nr. 18. 048.—

Potrzebni
kotłarze żelazni wiadomości firma „Miot” Dojazd 29 Częstochowa. 51

Zginęły
klisze fotograficzne odeślę cyrk Pauliusa z wy nagrodzeniem. 118.—

Zginął
paszport Stanisława Witkowskiej wydany przez Magistrat Częstochowy i portmonek z 10 rublami.

PIEKARNIA
Marcelego Chmielewskiego
Egz. od lat dziesięciu w Alei II przeniesioną została do lokalu własnego przy ul. Teatralnej 49 róg Zielonej Tel. 65
Wylączna sprzedaż męg. pieczywa w sklepach: Mieszcznia „Skrzydłów” ul. Teatralna II — ul. Dojazd 18, — ul. Krakowska 35, — Siedem Kamienie 21.
Hurtowa i detaliczna sprzedaż w sklepie przy piekarni różnych gatunków pieczywa i cukierniczych wyrobów. Polecając się nadal Szanownej Publiczności pozostaje
0722 z poważaniem **Marceli Chmielewski.**

Hurtowa i detaliczna sprzedaż pocztowych i różnych wydawnictw krajowych i zagranicznych.
M. BAUMERT
w Częstochowie, ul. Dojazd, 17 vis à vis D. 2. W. Skład stale zapas. w ostatnie nowości w wielkim wyborze
Ceny najniższe za gotówkę. 0903

Firma Egzystuje od 1860 roku
Farbiarnia i Pralnia Chemiczna
A. Heiningera
II-ga Alaja Nr 19. Telef. Nr 5.
Wykonuje farbowanie prania chemiczne po cenach przystępnych i punktualnie, a mianowicie: Gardorob damską męską i dziecięcą. Dywan, portjony, firanki, kapy, serwetki pluszowe pokręca i moli i t. p.
SKLEPY WŁASNE
w Łodzi ul. Mikotajewska Nr. 39 Tel. 29-35
w Tomaszowie Piotrk. ul. Kallaka Nr. 72
w Piotrkowie ul. Petersburska 14 Bykowska 21 tel. 266.